

FINANSSIALA RY:N JÄSENYHTEISÖJEN KAUPANKÄYNTIOHJE

Sisällysluettelo

1 OHJEEN TARKOITUS JA SOVELTAMISALA.....	3
1.1 Ohjeen tarkoitus	3
1.2 Ohjeen soveltamisala	3
1.3 Soveltamisalaa koskevat poikkeukset	3
2 MÄÄRITELMÄT.....	4
2.1 FA:n jäsenyhteisö	4
2.2 Relevantti henkilö	4
2.3 Lähipiiri.....	5
2.4 Henkilökohtainen liiketoimi	6
2.5 Rahoitusväline.....	6
2.6 Markkinapaikan yleisindeksi	6
2.7 Sisäpiiritieto.....	7
2.8 Eturistiriita	8
2.9 Luottamuksellinen tieto.....	8
3 OHJEEN SITOVUUS.....	8
3.1 Ohjeen piirissä olevat henkilöt ja tahot	8
3.2 Alkamisajankohta	8
3.3 Päätymisajankohta	9
4 RELEVANTTEIHIN HENKILÖIHIN KOHDISTUVAT KAUPANKÄYNNIN RAJOITUKSET.....	9
4.1 Henkilökohtaisia liiketoimia koskevat rajoitukset.....	9
4.2 Sisäpiiritiedon ilmaisu-, käyttö- ja neuvontakielto.....	10
4.3 Eturistiriitatilanteiden välttäminen	10
4.4 Luottamuksellisen tiedon väärinkäyttökielto.....	10
4.5 Lyhyen kaupan kielto.....	11
4.5.1 Tiettyjä rahoitusvälineitä ja henkilöitä koskevia poikkeuksia:	11
4.5.2 Omistusajan laskeminen	13
4.5.3 Eri osakesarjat sekä eri rahasto-osuussarjat.....	13
4.5.4 Vastikkeettomat saannot.....	13
4.5.5 Osakeannit ja osakemyynnit	13
4.5.6 Julkiset osto- ja lunastustarjoukset.....	14
4.5.7 Osinkona saadut osakkeet.....	14
4.5.8 Vaihtovelkakirjalainalla tai optio-oikeudella merkityt osakkeet.....	14
4.5.9 Johdannaiset	14
4.5.10 Warrantit	14

4.5.11	Palkitsemisjärjestelmien kautta saadut rahoitusvälineet	15
4.5.12	Erityiset ja tilapäiset rajoitukset	15
4.5.13	Poikkeaminen erityistapauksessa	15
4.6	Sijoitustutkimuksesta johtuvat erityiset rajoitukset	15
4.6.1	Julkistamattomat markkina-, yritysanalyysit ja sijoitustutkimukset	15
4.6.2	Sijoitustutkimusten laadinnasta ja levittämisestä johtuvat erityiset kaupankäyntirajoitukset	16
4.7	Henkilökohtaisista liiketoimista raportoiminen.....	16
5	OMIEN TOIMEKSIANTOJEN HOITAMINEN.....	17
6	ERÄITÄ MUITA VELVOLLISUUKSIA	17
7	VALVONTA JA SEURAAMUKSET	17
7.1	Ohjeesta tiedottaminen.....	17
7.2	Sääntöjen noudattamisen valvonta.....	18
7.3	Sisäisten sääntöjen rikkominen	18
8	OHJEEN VOIMASSAOLO, TULKINTA JA LISÄMÄÄRÄYKSET.....	18
8.1	Voimaantulo	18
8.2	Tulkinta ja lisämääräykset	18

FINANSSIALA RY:N JÄSENYHTEISÖJEN KAUPANKÄYNTIOHJE

1 OHJEEN TARKOITUS JA SOVELTAMISALA

1.1 Ohjeen tarkoitus

Tämä Finanssiala ry:n (FA) ohje käsittelee relevanttien henkilöiden¹ omaa kaupankäyntiä rahoitusvälineillä. Tämän ohjeen tarkoituksena on ylläpitää luottamusta FA:n jäsenyhteisöjen eettisesti korkeatasoiseen toimintaan arvopaperimarkkinoilla varmistamalla se, että FA:n jäsenyhteisöjen relevantit henkilöt eivät harjoita omaa kaupankäyntiä sellaisella tavalla tai sellaisessa laajuudessa, että kaupankäynti olisi omiaan heikentämään jäsenyhteisöjen asiakkaiden luottamusta arvopaperimarkkinoihin, jäsenyhteisöjen toimintaan tai jäsenyhteisöjen palveluksessa olevien henkilöiden toimintaan.

Tämän ohjeen tarkoituksena on erityisesti edesauttaa FA:n jäsenyhteisöjä toteuttamaan riittävät toimenpiteet:

1. eturistiriitojen estämiseksi ja hallitsemiseksi;
2. sisäpiiritiedon väärinkäytön estämiseksi; sekä
3. jäsenyhteisön asiakkaita tai niiden liiketoimia koskevan luottamuksellisen tiedon väärinkäytön estämiseksi.

1.2 Ohjeen soveltamisala

Tätä ohjetta sovelletaan relevanttien henkilöiden henkilökohtaisiin liiketoimiin rahoitusvälineillä.² Tämä ohje sitoo kaikkia FA:n sijoituspalveluja tarjoavia jäsenyhteisöjä ja rahastoyhtiöinä toimivia jäsenyhteisöjä sekä näissä jäsenyhteisöissä toimivia relevantteja henkilöitä. Ohje perustuu sijoituspalveluiden tarjoamista koskevaan sääntelyyn, rahastoyhtiöiden toimintaa koskevaan sääntelyyn ja viranomais määräyksiin. FA velvoittaa kyseisiä jäsenyhteisöjä valvomaan tämän ohjeen noudattamista. Ohjeessa olevien vähimmäissääntöjen lisäksi jäsenyhteisö voi antaa omissa sisäisissä säännöissään kaupankäyntiä koskevia ankarampia määräyksiä. FA suosittelee, että myös muut sijoituspalveluja tarjoavat tahot ja rahastoyhtiöt noudattaisivat tätä ohjetta.

Jokaisella jäsenyhteisöllä tulee olla tämän ohjeen lisäksi oma ohjeensa sisäpiiritiedon väärinkäyttö- ja ilmaisukiellosta ja niihin liittyvistä kaupankäyntirajoitteista. Sisäpiiritiedon väärinkäyttö- ja ilmaisukielto koskee kaikkia sisäpiiritietoa saaneita henkilöitä, riippumatta siitä, onko henkilö tämän ohjeen tarkoittama relevantti henkilö vai ei.

1.3 Soveltamisalaa koskevat poikkeukset

Tätä ohjetta ei sovelleta seuraaviin henkilökohtaisiin liiketoimiin;

¹ Ks. relevantin henkilön määritelmä kohdassa 2.2.

² Ks. henkilökohtaisen liiketoimen määritelmä kohdassa 2.4. ja rahoitusvälineen määritelmä kohdassa 2.5.

1. liiketoimiin, jotka liittyvät omaisuudenhoitoon, edellyttäen, että relevantti henkilö tai muu henkilö, jonka lukuun liiketoimi tehdään, ei ole antanut omaisuudenhoitajalle liiketoimia koskevia erityisiä ohjeita;
2. sijoitusrahastojen tai ulkomaisten yhteissijoitusyriyten (UCITS-rahasto) osuuksia koskeviin liiketoimiin edellyttäen, että relevantti henkilö tai muu henkilö, jonka lukuun liiketoimi tehdään, ei osallistu kyseisen sijoitusrahaston tai yhteissijoitusyriyksen sijoitustoiminnan hoitamiseen; eikä
3. vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain mukaisten kotimaisten vaihtoehtorahastojen osuuksia koskeviin liiketoimiin eikä vastaavien ulkomaisten rahastojen (AIF-rahastot) osuuksia koskeviin liiketoimiin edellyttäen, että (a) relevantti henkilö tai muu henkilö, jonka lukuun liiketoimi tehdään, ei osallistu kyseisen rahaston sijoitustoiminnan hoitamiseen ja (b) tällaisten kotimaisten ja ulkomaisten vaihtoehtorahastojen riskien hajautus vastaa UCITS-rahastoja.

Edellä mainituista poikkeuksista huolimatta relevanttien henkilöiden tulee aina huomioida sisäpiirisääntely ja siitä mahdollisesti aiheutuvat kaupankäynnin rajoitukset. Esimerkiksi omaisuudenhoitopalveluiden osalta jäsenyhteisöjen sisäpiiriohjeissa voi olla tarkentavia määräyksiä siitä, miten sisäpiirisääntelystä aiheutuvat velvoitteet tulee huomioida omaisuudenhoitopalveluita käytettäessä.

2 MÄÄRITELMÄT

2.1 FA:n jäsenyhteisö

Näissä ohjeissa FA:n jäsenyhteisöllä tarkoitetaan sellaisia sijoituspalveluja tarjoavia yhteisöjä ja sijoitusrahastolain tarkoittamia rahastoyhtiöitä, jotka FA:n hallitus on hyväksynyt yhdistyksen jäseniksi.

2.2 Relevantti henkilö

Sijoituspalveluita tarjoavien yhteisöjen osalta relevantilla henkilöllä tarkoitetaan:

1. hallituksen jäsentä, toimitusjohtajaa ja muuta ylimpään johtoon kuuluvaa henkilöä sekä heidän varamiehiään (henkilöt, jotka tosiasiallisesti johtavat liiketoimintaa);
2. sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sidonnaisasiamiestä, ja jos tämä on yhtiö tai yhteisö, sen hallituksen tai siihen verrattavan toimielimen jäsentä, toimitusjohtajaa ja muuta ylimpään johtoon kuuluvaa henkilöä sekä heidän varamiehiään (henkilöt, jotka tosiasiallisesti johtavat liiketoimintaa);
3. jäsenyhteisön tai sen sidonnaisasiamiehen työntekijää tai muuta luonnollista henkilöä, joka jäsenyhteisön tai sidonnaisasiamiehen valvonnassa osallistuu sijoituspalvelun tarjoamiseen; ja
4. luonnollista henkilöä, joka osallistuu jäsenyhteisön tai sidonnaisasiamiehen ulkoistamaan sijoituspalvelun tarjoamiseen.

Henkilö osallistuu sijoituspalvelun tarjoamiseen, jos hän asiakasrajapinnassa käyttää omaa päätösvaltaa sijoituspalvelun tarjonnassa esim. toimii pörssimeklarina, toimeksiannon

toteuttajana tai salkunhoitajana. Relevantiksi henkilöksi katsotaan myös ne sijoitusasiantuntijat ja vastaavat, jotka käyttävät itsenäisesti päätösvaltaa antaessaan asiakkaille sijoitusneuvontaa.

Henkilön ei katsota osallistuvan sijoituspalvelun tarjoamiseen, jos hän ei käytä omaa päätösvaltaa sijoituspalvelun tarjoamisessa kuten,

- toimihenkilö, joka ainoastaan vastaanottaa ja välittää toimeksiantoja muualla yrityksessä toteutettavaksi; tai
- tukitoiminnossa työskentelevä henkilö, joka pelkästään saattaa loppuun aiemmin päätettyjä liiketoimia (esim. *backoffice*-, *custody*- tai vastaavat toimihenkilöt)

Sijoituspalveluita tarjoavien jäsenyhteisöjen osalta relevantteja henkilöitä ovat myös sijoitustutkijat.

Rahastoyhtiön osalta relevantilla henkilöllä tarkoitetaan:

1. rahastoyhtiön hallituksen jäsentä, toimitusjohtajaa ja muuta ylimpään johtoon kuuluvaa henkilöä sekä heidän varamiehiään (henkilöt, jotka tosiasiallisesti johtavat liiketoimintaa);
2. työntekijää tai muuta luonnollista henkilöä, jonka tarjoamat palvelut ovat rahastoyhtiön valvonnassa ja joka osallistuu rahastoyhtiön harjoittamaan sijoitusrahastotoimintaan; ja
3. luonnollista henkilöä, joka osallistuu rahastoyhtiön ulkoistaman sijoitusrahastotoimintaan kuuluvan palvelun tarjoamiseen.

Kukin jäsenyhteisö määrittelee sisäisissä ohjeissaan ne relevantit henkilöt, joihin rajoituksia ja muita velvoitteita sovelletaan. Mikäli relevantti henkilö on jäsenyhteisössä sellaisessa asemassa, että hänen henkilökohtaisiin liiketoimiinsa ei voi liittyä eturistiriitatilanteita, hänellä ei ole asemassaan mahdollisuutta saada sisäpiiritietoa eikä hän voi saada sellaista jäsenyhteisön asiakkaita tai niiden liiketoimia (tai rahastoja tai niiden lukuun toteutettavia liiketoimia) koskevaa luottamuksellista tietoa jota hän voisi käyttää henkilökohtaisissa liiketoimissa hyväkseen, voi jäsenyhteisö päättää olla soveltamatta tätä ohjetta osittain tai kokonaan tällaiseen relevanttiin henkilöön.

2.3

Lähipiiri

Relevantin henkilön lähipiiriin kuuluvia perheenjäseniä tai muita läheisessä suhteessa olevia henkilöitä ovat:

1. Puoliso (aviopuoliso ja rekisteröidystä parisuhteesta annetussa laissa (950/2001) tarkoitettu rekisteröidyn parisuhteen osapuoli);
2. vajaavaltainen, jonka edunvalvoja relevantti henkilö on;
3. vajaavaltainen, jonka edunvalvoja relevantin henkilön puoliso on;
4. muu sukulainen, joka on asunut samassa taloudessa relevantin henkilön kanssa vähintään yhden vuoden henkilökohtaisen liiketoimen toteuttamisajankohtana (perintökaaren 2 luvussa tarkoitetut sukulaiset kuten lapset, lapsenlapset, vanhemmat, veljet ja sisaret); tai
5. yhteisö, johon relevantilla henkilöllä on sijoituspalvelulain 1 luvun 26 §:n 15) -kohdassa tarkoitettu *merkittävä sidos*. Tällainen merkittävä sidos syntyy seuraavissa tilanteissa:

- a. relevantilla henkilöllä on suora tai määräysvallan kautta välillinen vähintään 20 prosentin omistusosuus kyseisen yhteisön äänioikeuksista tai pääomasta (*omistusyhteys*)
- b. Relevantti henkilö käyttää määräysvaltaa kyseisessä yhteisössä (*määräysvaltayhteys*)³

Lähipiiriin katsotaan kuuluvaksi myös kuolinpesä, jos edellä tarkoitettu henkilö on pesän ainoa osakas tai omistaa siitä yli 50 % ja voi päättää kuolinpesän sijoitustoiminnasta yksin tai muiden kuolinpesän osakkaiden antamalla valtakirjalla tai sopimuksella.

Relevantin henkilön lähipiiriin ei siten kuulu esimerkiksi relevantin henkilön avopuoliso. Myöskään puolison samassa taloudessa asuva täysi-ikäinen lapsi ei kuulu relevantin henkilön lähipiiriin, koska puolison lapsi ei ole perintökaaren mukainen perillinen.

2.4 Henkilökohtainen liiketoimi

Henkilökohtaisella liiketoimella tarkoitetaan relevantin henkilön omaa kaupankäyntiä (joko relevantin henkilön itsensä toteuttamana tai tämän puolesta toteutettuna) rahoitusvälineillä:

1. relevantin henkilön omaan lukuun;
2. relevantin henkilön lähipiirin lukuun, mikäli relevantti henkilö neuvoo tai muutoin vaikuttaa liiketoimeen; tai
3. sellaisen muun henkilön lukuun, josta liiketoimesta relevantti henkilö saa suoraa tai välillistä merkittävää muuta etua kuin kaupan toteuttamisesta saatavan maksun tai palkkion, mikäli relevantti henkilö neuvoo tai muutoin vaikuttaa liiketoimeen.

2.5 Rahoitusväline

Rahoitusvälineellä tarkoitetaan kaikkia sijoituspalvelulain 1 luvun 14 §:ssä tarkoitettuja rahoitusvälineitä (mukaan lukien erilaiset rahasto-osuudet).

2.6 Markkinapaikan yleisindeksi

Tässä ohjeessa markkinapaikan yleisindeksi on

- indeksi, jonka laskennassa huomioidaan kaikki kyseisellä kaupankäyntilistalla noteeratut osakkeet ja jossa on vähintään 15 osakesarjaa; tai
- indeksi, joka kuvaa kyseisen kaupankäyntilistan eniten vaihdettujen osakesarjojen kehitystä ja jossa on mukana vähintään 15 osakesarjaa.

³ Määräysvallalla tarkoitetaan enemmistöä (enemmän kuin puolet) yhteisön äänimäärästä sekä muita kirjanpitolain 5 §:n tarkoittamia määräysvallan tuottavia tilanteita. Määräysvaltayhteys relevantin henkilön ja yhteisön välillä voi syntyä relevantin henkilön henkilökohtaisen määräysvallan lisäksi myös relevantin henkilön edunvalvonnassa olevan vajaavaltaisen kautta siten, että relevantilla henkilöllä tai tämän edunvalvonnassa olevalla vajaavaltaisella on suora tai välillinen määräysvalta kyseisessä yhteisössä yksin tai yhdessä.

Yhden toimialan osakkeiden kehitystä kuvaava indeksi ei ole tämän ohjeen mukainen markkinapaikan yleisindeksi.

2.7 Sisäpiiritieto

Sisäpiiritieto määritellään markkinoiden väärinkäyttöasetuksessa (EU N:o 596/2014, ”MAR”).

Rahoitusvälineiden osalta sisäpiiritiedolla tarkoitetaan luonteeltaan täsmällistä ja julkistamatonta tietoa, joka liittyy suoraan tai välillisesti yhteen tai useampaan liikkeeseenlaskijaan⁴ taikka yhteen tai useampaan rahoitusvälineeseen ja jolla, jos se julkistettaisiin, todennäköisesti olisi huomattava vaikutus kyseisten rahoitusvälineiden hintoihin tai niihin liittyvien rahoitusjohdannaisten hintaan⁵. Sisäpiiritieto voi liittyä sekä sellaisiin rahoitusvälineisiin, jotka ovat kaupankäynnin kohteena (ETA-alueella olevalla säännellyllä markkinalla, monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä) että sellaisiin rahoitusvälineisiin, joiden hinta tai arvo määräytyy kaupankäynnin kohteena olevan rahoitusvälineen hinnan tai arvon perusteella tai vaikuttaa siihen.⁶

Tiedot ovat sisäpiiritietoa, kunnes ne on julkistettu tai muutoin saatavissa.

Sisäpiiritietoa voi olla esimerkiksi tieto:

- tulevasta yhtiön sulautumisesta, jakautumisesta tai muusta merkittävästä yritysjärjestelystä;
- tulevasta osakeannista;
- tulevasta osto- tai lunastustarjouksesta;
- yhtiön tuloksen ja taloudellisen aseman olennaisesta muutoksesta, rahoitusvälineen hintatasoon todennäköisesti vaikuttavasta asiakkaan suuresta toimeksiannosta tai toimeksiantosuunnitelmasta; tai
- asiakasyrityksen omien osakkeiden hankintaan liittyvästä toimeksiannosta.

⁴ Liikkeeseenlaskijalla tarkoitetaan sellaista MAR:n tarkoittamaa liikkeeseenlaskijaa, jonka liikkeeseenlaskemat rahoitusvälineet on otettu kaupankäynnin kohteeksi (tai joiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi on pyydetty) ETA-alueella olevalla säännellyllä markkinalla, monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä).

⁵ Sisäpiiritiedolta vaaditaan siten sekä (i) tiedon täsmällisyyttä että (ii) todennäköistä huomattavaa vaikutusta rahoitusvälineiden hintoihin tai niihin liittyvien rahoitusjohdannaisten hintaan. Tiedon katsotaan olevan luonteeltaan täsmällistä, jos se viittaa ilmenneisiin olosuhteisiin tai sellaisiin olosuhteisiin, joiden voidaan kohtuudella olettaa ilmenevän, tai toteutuneeseen tapahtumaan tai tapahtumaan, jonka voidaan kohtuudellaan olettaa toteutuvan, edellyttäen että se on riittävän tarkkaa, jotta sen perusteella voidaan tehdä johtopäätös edellä mainittujen olosuhteiden tai edellä mainitun tapahtuman mahdollisesta vaikutuksesta rahoitusvälineiden tai niihin liittyvien rahoitusjohdannaisten hintoihin. Tiedolla, jolla todennäköisesti olisi huomattava vaikutus rahoitusvälineiden tai niihin liittyvien rahoitusjohdannaisten hintoihin, jos tieto julkistettaisiin, tarkoitetaan tietoa, jota järkevästi toimiva sijoittaja todennäköisesti käyttäisi yhtenä sijoituspäätöksensä perusteena.

⁶ Sisäpiiritieto voi liittyä myös hyödykejohdannaisiin tai päästöoikeuksiin. MAR sisältää tarkemmat säännökset siitä, millainen tieto katsotaan sisäpiiritiedoksi hyödykejohdannaisten ja päästöoikeuksien osalta.

Niiden henkilöiden osalta, joiden tehtävänä on rahoitusvälineitä koskevien toimeksiantojen toteuttaminen, sisäpiiritiedolla tarkoitetaan myös asiakkaan antamaa ja asiakkaalle toteutettavana olevaa rahoitusvälineisiin liittyvää toimeksiantoa koskevaa luonteeltaan täsmällistä tietoa, joka liittyy suoraan tai välillisesti yhteen tai useampaan liikkeeseenlaskijaan taikka yhteen tai useampaan rahoitusvälineeseen ja jolla, jos se julkistettaisiin, todennäköisesti olisi huomattava vaikutus kyseisten rahoitusvälineiden, niihin liittyvien hyödykkeitä koskevien spot-sopimusten tai niihin liittyvien rahoitusjohdannaisten hintaan.

2.8 Eturistiriita

Tässä ohjeessa eturistiriitatilanteella tarkoitetaan tilannetta, jossa relevantti henkilö osallistuu asemansa vuoksi sijoituspalvelun tai oheispalvelun tarjoamiseen rahoitusvälineellä, jolla hän tekee henkilökohtaisen liiketoimen, josta hän voi saada perusteetonta etua asiakkaan kustannuksella. Sijoitusrahastotoiminnassa eturistiriitatilanteella tarkoittaa tilannetta, jossa relevantti henkilö voi asemansa vuoksi saada perusteetonta etua rahaston kustannuksella.

2.9 Luottamuksellinen tieto

Tässä ohjeessa luottamuksellisella tiedolla tarkoitetaan asiakkaiden kanssa tai heidän lukuunsa toteutettuja liiketoimia koskevaa tietoa sekä toteutusta odottaviin asiakkaiden toimeksiantoihin liittyvää tietoa. Sijoitusrahastotoiminnassa luottamuksellisella tiedolla tarkoitetaan rahastoja tai niiden lukuun toteutettavia liiketoimia koskevia luottamuksellisia tietoja.

3 OHJEEN SITOVUUS

3.1 Ohjeen piirissä olevat henkilöt ja tahot

Tämä ohje koskee kaikkia jäsenyhteisön kohdassa 2.2 tarkoitettuja relevantteja henkilöitä.

Jäsenyhteisön tulee omissa säännöissään määritellä, kuuluvatko osa- ja määräaikaiset työntekijät tämän ohjeen piiriin.

3.2 Alkamisajankohta

Henkilö tulee tämän ohjeen piiriin viimeistään silloin, kun relevantti henkilö on tosiasiallisesti aloittanut sijoituspalveluiden tarjoamiseen tai rahastotoimintaan liittyvien tehtävien hoitamisen jäsenyhteisössä. Hallituksen jäsen tulee tämän ohjeen piiriin, kun hänet on nimitetty hallituksen jäseneksi.

3.3 Päätymisajankohta

Henkilö poistuu tämän ohjeen piiristä, kun henkilön työ- tai muu velvollisuus jäsenyhteisössä päättyy tai muuttuu niin, ettei henkilö ole enää tämän ohjeen tarkoittama relevantti henkilö.

Ohjeistuksen piiriin kuulumisen voi väliaikaisesti päättyä esimerkiksi äitiysloman, vanhempainvapaan tai muun vastaavan kaltaisen syyn johdosta, jos henkilöllä ei ole mahdollisuutta saada sisäpiiritietoa tai jäsenyhteisön asiakkaita tai niiden liiketoimia (tai rahastoja tai niiden lukuun toteutettavia liiketoimia) koskevaa luottamuksellista tietoa vapaansa aikana.

4 RELEVANTTEIHIN HENKILÖIHIN KOHDISTUVAT KAUPANKÄYNNIN RAJOITUKSET

4.1 Henkilökohtaisia liiketoimia koskevat rajoitukset

Relevantti henkilö ei saa ryhtyä henkilökohtaiseen liiketoimeen, jos:

1. hänellä on hallussaan MAR:n mukaista sisäpiiritietoa;
2. hänelle voi aiheutua eturistiriita sellaisen liiketoimen tai palvelun kanssa, johon hän osallistuu asemansa vuoksi; tai
3. hänellä on sijoituspalveluyrityksen asiakkaita tai niiden liiketoimia (tai rahastoja tai niiden lukuun toteutettavia liiketoimia) koskevaa luottamuksellista tietoa, ja luottamuksellista tietoa paljastetaan asiattomasti tai käytetään liiketoimessa hyväksi.

Relevantti henkilö ei myöskään saa neuvoa tai ohjata (muutoin kuin tavanomaisena osana työtehtäviensä) jotakin toista henkilöä toteuttamaan tai olemaan toteuttamatta rahoitusvälineellä sellaista liiketointa, joka olisi relevantin henkilön henkilökohtaisena liiketoimena kielletty.

Relevantti henkilö ei saa myöskään ilmaista toiselle henkilölle (muutoin kuin tavanomaisena osana työtehtäviensä) tietoja tai mielipidettä, jos hän tietää tai on kohtuullista olettaa hänen tietävän, että tämä toinen henkilö todennäköisesti toteuttaa rahoitusvälineellä liiketoimen, joka olisi relevantin henkilön itsensä toteuttamana kielletty. Tämän ilmaisukiellon tarkoituksena on estää relevanttia henkilöä levittämästä sellaisia tietoja tai mielipiteitä, joiden perusteella tapahtuva kaupankäynti olisi relevantin henkilön itsensä toteuttamana kiellettyä. Ilmaisukiello kattaa siten myös sellaiset tilanteet, joissa tiedon vastaanottaja ei itse ryhtyisi liiketoimiin, mutta on todennäköistä, että hän neuvoisi tai ohjaisi muita henkilöitä toteuttamaan sellaisia liiketoimia, jotka olisivat relevantin henkilön itsensä toteuttamana kiellettyjä.

Relevantin henkilön rahoitusvälineitä koskevat henkilökohtaiset liiketoimet eivät ole kokonaan kiellettyjä. Relevantti henkilö saa käydä kauppaa rahoitusvälineillä, jos eturistiriitatilannetta ei synny, hänellä ei ole sisäpiiritietoa eikä asiakkaita tai niiden liiketoimia (tai rahastoja tai niiden lukuun toteutettavia liiketoimia) koskevaa luottamuksellista tietoa, jota hän käyttäisi hyväkseen.

4.2 Sisäpiiritiedon ilmaisu-, käyttö- ja neuvontakielto

Sisäpiiritiedon käyttöön liittyvistä kielloista säädetään MAR:ssa. Kaikki jäsenyhteisön relevantit henkilöt ovat salassapitovelvollisia tehtävässään tai muulla tavalla saamastaan sisäpiiritiedosta. Sisäpiiritiedon laittomalla ilmaisemisella tarkoitetaan tilannetta, jossa henkilöllä on hallussaan sisäpiiritietoa ja hän ilmaisee kyseisen sisäpiiritiedon toiselle henkilölle, jollei ilmaiseminen tapahdu osana työn, ammatin tai tehtävien tavanomaista suorittamista esimerkiksi tilanteessa, jossa suurta toimeksiantoa toteutetaan markkinoilla.

Sisäpiirikauppojen tekeminen (sekä sisäpiirikauppojen tekemisen yrittäminen) on kiellettyä. Sisäpiirikaupalla tarkoitetaan tilannetta, jossa henkilöllä on sisäpiiritietoa ja jota hän käyttää hyväkseen hankkimalla tai luovuttamalla omaan tai kolmannen osapuolen lukuun suoraan tai välillisesti rahoitusvälineitä, joihin sisäpiiritieto liittyy. Sisäpiirikaupoiksi katsotaan myös sisäpiiritiedon käyttäminen peruuttamalla tai muuttamalla toimeksianto.

Kiellettyä on myös se, että henkilö, jolla on hallussaan sisäpiiritietoa, suosittelee tai houkuttelee kyseisen tiedon perusteella toista henkilöä hankkimaan tai luovuttamaan rahoitusvälineitä, joihin kyseinen tieto liittyy. Kiellettyä on myös suosittelu tai houkuttelu rahoitusvälinettä koskevan toimeksiannon peruuttamiseksi tai muuttamiseksi.

Edellä mainitut sisäpiiritiedon käyttökiellot (ilmaisu-, käyttö-, ja neuvontakielto) eivät kiellä kaupankäyntiä tilanteissa, joissa rahoitusvälineitä ostetaan tai myydään asiakastoimeksiantojen perusteella normaalissa kaupankäyntimenettelyssä. Jos relevantti henkilö on saanut yksittäisestä rahoitusvälineestä sisäpiiritietoa, henkilö saa asiakkaan aloitteesta suorittaa myynti- tai ostotoimeksiantoja tällä rahoitusvälineellä. Kiellettyä sen sijaan on neuvoa asiakasta tai toista henkilöä tekemään kauppaa tai pidättäytymään kaupasta omassa tiedossa olevan, mutta vielä julkistamattoman tiedon perusteella.

Sisäpiiritiedon ilmaisu-, käyttö- ja neuvontakiellosta säädetään tarkemmin MAR:ssa. Näiden kieltojen rikkomisesta aiheutuvista hallinnollisista seuraamuksista on säädetty Finanssivalvonnasta annetussa laissa. Sisäpiiritiedon väärinkäytön ja laittoman ilmaisemisen rikosoikeudellisista seuraamuksista on säädetty rikoslain 51 luvussa.

4.3 Eturistiriitatilanteiden välttäminen

Jäsenyhteisöjen eturistiriitapolitiikassa on tunnistettu ja määritelty eturistiriitatilanteet sekä kohtuulliseksi katsottavat toimenpiteet niiden ehkäisemiseksi ja hallitsemiseksi. Relevantti henkilö ei saa käydä kauppaa jäsenyhteisönsä eturistiriitapolitiikan vastaisesti.

4.4 Luottamuksellisen tiedon väärinkäyttökielto

Kaikki jäsenyhteisön relevantit henkilöt ovat salassapitovelvollisia tehtävässään tai muulla tavalla saamastaan luottamuksellisesta tiedosta. Tietoa ei saa ilmaista toiselle, ellei se tapahdu osana tiedon ilmaisevan henkilön työn, ammatin tai tehtävien tavanomaista suorittamista esimerkiksi tilanteessa, jossa suurta toimeksiantoa toteutetaan markkinoilla.

Luottamuksellista tietoa ei saa käyttää hankkimalla tai luovuttamalla omaan tai toisen lukuun rahoitusvälinettä, jota tieto koskee, eikä neuvoa toista tällaista rahoitusvälinettä koskevassa kaupassa. Edellä sanottu ei koske tilanteita, joissa rahoitusvälinettä ostetaan

tai myydään asiakkaiden toimeksiantojen perusteella normaalissa kaupankäyntimenettelyssä.

Relevantti henkilö ei saa käyttää väärin tietoja, jotka liittyvät toteuttamattomiin asiakkaiden toimeksiantoihin.

4.5 Lyhyen kaupan kieltö

Lyhyellä kaupalla tarkoitetaan sitä, että samanlaisen rahoitusvälineen hankinnan ja luovutuksen ja vastaavasti luovutuksen ja hankinnan välinen aika on vähemmän kuin yksi kuukausi.

Lyhyen kaupan kieltö on yksi keino ylläpitää luottamusta jäsenyhteisöjen eettisesti korkeatasoiseen toimintaan arvopaperimarkkinoilla sekä edistää yleistä luottamusta arvopaperimarkkinoihin ja niillä toimiviin. Tavoitteena on samalla ehkäistä väärinkäytöksiä arvopaperimarkkinoilla.

Relevantit henkilöt eivät saa käydä lyhyttä kauppaa tässä ohjeessa kohdassa 2.5 määritetyillä rahoitusvälineillä, joilla jäsenyhteisö aktiivisesti tarjoaa palveluita.

Lyhyen kaupan kieltö koskee esimerkiksi seuraavia tilanteita:

- sijoituksia sellaisiin henki-, sijoitus- ja eläkevakuutuksiin tai kapitalisaatiosopimuksiin, joissa sijoituskohteena voi olla tässä ohjeessa määritellyjä rahoitusvälineitä, joita koskevia toimeksiantoja henkilö voi itse antaa;
- sijoituksia sidotun pitkäaikaissäästämisen (PS-tilit) kautta; ja
- sijoituksia ETC- tai ETN- tuotteisiin, joiden kohde-etuutena ei ole markkinapaikan yleisindeksi.

4.5.1 Tiettyjä rahoitusvälineitä ja henkilöitä koskevia poikkeuksia:

1. Lyhyen kaupan kieltö ei koske seuraavia rahoitusvälineitä:

- sijoitusrahastolaissa tarkoitettua sijoitusrahasto-osuutta eikä vastaavia ulkomaisten yhteissijoitusyritysten (UCITS-rahastot) osuuksia. Lyhyen kaupan kieltö ei koske myöskään vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain mukaisten kotimaisten vaihtoehtorahastojen osuuksia eikä vastaavien ulkomaisten rahastojen (AIF-rahastot) osuuksia edellyttäen, että tällaisten kotimaisten ja ulkomaisten vaihtoehtorahastojen riskien hajautus vastaa UCITS-rahastoja. Jos relevantti henkilö tai muu henkilö, jonka lukuun liiketoimi tehdään, osallistuu

kyseisten rahastojen hoitamiseen, koskee lyhyen kaupan kielto kuitenkin näitä rahasto-osuuksia⁷;

- indeksiosuuksia (ETF) edellyttäen, että indeksiosuusrahastojen riskien hajautus vastaa UCITS-rahastoja;
- indeksijohdannaista, jonka kohde-etuutena on markkinapaikan yleisindeksi;
- korkojohdannaista (esim. asuntolainan korkosuojaus);
- rahoitusvälineitä, joilla jäsenyhteisö ei aktiivisesti tarjoa palveluita;
- liiketoimia rahoitusvälineillä jotka liittyvät omaisuudenhoitoon, edellyttäen, että relevantti henkilö tai muu henkilö, jonka lukuun liiketoimi tehdään, ei ole antanut omaisuudenhoitajalle liiketoimia koskevia erityisiä ohjeita⁸;

2. Lyhyen kaupan kielto ei koske seuraavia henkilöitä:

- hallituksen, hallituneuvoston tai johtokunnan jäseniä, jotka eivät ole jäsenyhteisössä työ- tai toimisuhteessa; eikä
- yhteisöjä, joissa relevantilla henkilöllä ei ole määräysvaltaa⁹.

3. Lyhyen kaupan kiellon soveltaminen relevantin henkilön lähipiiriin ja muihin henkilöihin:

Lyhyen kaupan kielto koskee relevantin henkilön lähipiiriin ja muiden henkilöiden kaupankäyntiä vain siinä tapauksessa, että kyse on tämän ohjeen kohdassa 2.4 (Henkilökohtainen liiketoimi) tarkoitetusta lähipiiriin tai muun henkilön lukuun tehtävästä kaupasta.¹⁰

Poikkeuksena kuitenkin ovat seuraavat henkilöt, joita koskevat aina samat kaupankäyntirajoitukset kuin relevanttia henkilöä itseään:

- vajaanvaltainen, jonka edunvalvoja relevantti henkilö on;
- yhteisö, jossa relevantilla henkilöllä tai edellä tarkoitetulla vajaanvaltaisella on suora tai välillinen määräysvalta joko yksin tai yhteisesti; tai
- kuolinpesä, jos relevantti henkilö on pesän ainoa osakas tai omistaa siitä yli 50 % ja voi päättää kuolinpesän sijoitustoiminnasta yksin tai muiden kuolinpesän osakkaiden antamalla valtakirjalla tai sopimuksella.

⁷ Kuten tämän ohjeen kohdassa 1.3 on todettu, kyseisessä kohdassa mainitut rahasto-osuudet eivät lähtökohtaisesti kuulu tämän ohjeen soveltamisalan piiriin. Mikäli relevantti henkilö tai muu henkilö, jonka lukuun liiketoimi tehdään, osallistuu kyseisten rahastojen hoitamiseen, tulee tämän ohjeen vaatimukset kuitenkin sovellettaviksi tällaisiin rahasto-osuuksiin liittyvien liiketoimien osalta. Näissä tilanteissa myös lyhyen kaupan kielto tulee sovellettavaksi.

⁸ Kuten tämän ohjeen kohdassa 1.3 on todettu, tätä ohjetta ei sovelleta henkilökohtaisiin liiketoimiin, jotka liittyvät omaisuudenhoitoon, edellyttäen, että relevantti henkilö tai muu henkilö, jonka lukuun liiketoimi tehdään, ei ole antanut omaisuudenhoitajalle liiketoimia koskevia erityisiä ohjeita. Mikäli henkilöllä on oikeus antaa omaisuudenhoitajalle liiketoimia koskevia erityisiä ohjeita (eli käyttää päätösvaltaa sijoitustoiminnassa), tulevat omaisuudenhoitoon liittyvät liiketoimet tämän ohjeen piiriin. Tällaisessa tilanteessa myös lyhyen kaupan kielto tulee sovellettavaksi.

Lyhyen kaupan kielto koskee myös automatisoitujen omaisuudenhoitopalvelujen alla tehtäviä kauppooja, mikäli käytettävä palvelu on ominaisuuskielto sellainen, että henkilöllä on mahdollisuus käyttää itsenäistä päätösvaltaa sijoitustoiminnassa.

⁹ Ks. määräysvallan käsite tämän ohjeen kohdassa 2.3.5.b.

¹⁰ Lähipiiriin tai muun henkilön lukuun tehtävillä kaupoilla tarkoitetaan kohdan 2.4. alakohtien 2. ja 3. mukaisia tilanteita.

4.5.2 Omistusajan laskeminen

Rahoitusvälineiden omistusaika lasketaan niiden osto-, merkintä- tai vaihtopäivästä siihen saakka, kun myynti, vaihto tai muu luovutus kokonaan tai osittain tapahtuu. Määräaika lasketaan siten, että myynti, vaihto tai muu luovutus on sallittu aikaisintaan sinä päivänä, joka järjestysnumeroltaan vastaa osto- tai merkintäpäivää. Mikäli osake-erä on ostettu esimerkiksi tammikuun 15. päivänä, saa samoja rahoitusvälineitä koskevan myyntitoimeksiannon antaa aikaisintaan yhden kuukauden kuluttua eli helmikuun 15. päivänä.

Rahoitusväline, joka on ollut relevantin henkilön omistuksessa näiden sääntöjen tullessa häntä kohtaan voimaan, katsotaan olleen omistuksessa vähintään yhden kuukauden. Jatkuvilla rahastosäästösopimuksissa omistusajan alkaminen lasketaan sopimuksen allekirjoittamisesta. Samaan rahastoon tehty erillinen kertamerkintä kuitenkin katkaisee edellä mainitun määräajan laskemisen ja aloittaa uuden määräajan.

4.5.3 Eri osakesarjat sekä eri rahasto-osuussarjat

Samana liikkeeseenlaskijan eri osakesarjat katsotaan samanlaisiksi rahoitusvälineiksi tämän ohjeen mukaisen kaupankäyntirajoituksen kannalta. Myös saman rahaston eri rahasto-osuussarjat katsotaan samalajiksi rahoitusvälineiksi tämän ohjeen mukaisen kaupankäyntirajoituksen kannalta.

4.5.4 Vastikkeettomat saannot

Vastikkeettomalla saannolla (perintö, testamentti, lahja ja ositus) saatujen rahoitusvälineiden katsotaan olleen omistuksessa yli yhden kuukauden. Vastikkeettomalla saannolla saadut omistukset tulee kuitenkin aina viivytyksettä ilmoittaa (tai saattaa muulla tavoin tiedoksi) jäsenyhteisön *compliance officerille* taikka muulle jäsenyhteisön tähän tehtävään nimeämälle henkilölle.

4.5.5 Osakeannit ja osakemyynnit

Jäsenyhteisö antaa tarvittaessa erilliset ohjeet relevanttien henkilöiden osallistumisesta osakeanteihin ja -myynteihin.

Osakeannissa merkintäoikeuksien myynti ja uusien osakkeiden merkintä vanhan omistuksen perusteella on aina sallittu, vaikka merkintäoikeuteen oikeuttavat osakkeet olisi myyty.

Maksuttomassa annissa saadut osakkeet katsotaan hankituksi silloin, kun alkuperäiset osakkeet on hankittu

Maksullisessa osakeannissa osakkeen hankintapäiväksi katsotaan merkintäajan päättämispäivä. Tästä päivästä alkaa uusi yhden kuukauden määräaika.

Osakemyynnissä osakkeen myyntipäiväksi katsotaan päivä, jolloin osakkeenomistaja on sitovasti luovuttanut osakkeet. Tästä päivästä alkaa uusi yhden kuukauden määräaika.

Merkintäoikeusannissa osakkeen hankintapäiväksi katsotaan merkintäpäivä.

4.5.6 Julkiset osto- ja lunastustarjoukset

Julkisen osto- tai lunastustarjouksen hyväksyminen on aina sallittu edellyttäen, että rahoitusvälineet on hankittu ennen osto- tai lunastustarjousta koskevan tiedon julkistamista.

4.5.7 Osinkona saadut osakkeet

Osinkona saatujen osakkeiden hankinta-aika lasketaan niiden osakkeiden hankinnasta, joiden perusteella osinko maksetaan.

4.5.8 Vaihtovelkakirjalainalla tai optio-oikeudella merkityt osakkeet

Vaihtovelkakirjalainalla, tai optio-oikeudella merkittyjen osakkeiden hankinta-aika lasketaan vaihtovelkakirjalainan tai optiotodistuksen hankinnasta tai vastaanottamisesta sellaisessa tapauksessa, jossa optiotodistus annetaan vastikkeetta.

Erikseen hankitulla optio-oikeudella voidaan aina suorittaa osakemerkintä lainaehtojen mukaisesti. Tämän ohjeen mukainen määräaika alkaa optio-oikeuden saannosta.

4.5.9 Johdannaiset

Osakejohdannaiset (kuten samaan alla olevaan sijoituskohteeseen kohdistuvat osto- ja myyntioptiot sekä termiinit) rinnastetaan samanlaisiksi niiden kohde-etuutena olevan osakkeen kanssa.

Sijoittaminen johdannaisiin, joiden maturiteetti on alle yksi (1) kuukausi, on kielletty. Sellaisen option asettaminen, johon voi liittyä velvollisuus option toteuttamiseen alle yhden (1) kuukauden kuluessa sen asettamisesta, on kielletty. Johdannaisposition sulkeminen alle yhden kuukauden ei ole sallittua. Optioiden toteutusajankohdalla ei ole merkitystä määräaikoja laskettaessa.

Jäsenyhteisön päätöksellä voidaan sallia yhdistelmästrategia, jossa johdannaisinstrumentti yhdistetään osakesijoitukseen tai toiseen johdannaiseen ja jossa strategian eri osat tehdään saman päivän aikana. Kuukauden kaupankäyntirajoitus koskee yhdistelmästrategiaa kaikilta osin.

4.5.10 Warrantit

Sijoittaminen warrantteihin, joiden hankintapäivän ja toteutuspäivän välinen aika on alle yksi kuukausi, on kielletty. Warrantteja, jotka voi toteuttaa koska tahansa voimassaoloaikanaan (ns. amerikkalainen warrantti) koskee yhden kuukauden kaupankäyntirajoitus siten, että warrantin saa toteuttaa aikaisintaan yhden kuukauden kuluttua hankinnasta.

Warrantit rinnastetaan samanlaisiksi niiden kohde-etuutena olevan osakkeen kanssa.

Jäsenyhteisön, joka laskee liikkeeseen warrantteja, tulee antaa omat sisäiset säännöt oman henkilökunnan kaupankäynnistä jäsenyhteisön itsensä liikkeeseen laskemilla warrantteilla.

4.5.11 Palkitsemisjärjestelmien kautta saadut rahoitusvälineet

Palkitsemisjärjestelmän perusteella saatujen (esim. osakepalkkiojärjestelmä) rahoitusvälineiden katsotaan olleen omistuksessa yli yhden kuukauden.

4.5.12 Erityiset ja tilapäiset rajoitukset

Sisäisissä säännöissään jäsenyhteisö voi kieltää kokonaan tämän ohjeen piiriin kuuluvilta tai osalta heistä kaupat esim. jonkin tietyn yhtiön osakkeilla, mikäli tietyillä relevanteilla henkilöillä on tähän yhtiöön liittyviä erityisiä työtehtäviä. Tällainen sisäinen sääntö voidaan antaa myös väliaikaisesti siten, että se on voimassa vain tietyn työtehtävän aikana (esimerkiksi emission taikka lunastus- tai ostotarjouksen valmistelu).

4.5.13 Poikkeaminen erityistapauksessa

Ohjeen kohdissa 4.5.4 – 4.5.11 mainittuja poikkeuksia lukuun ottamatta yhden kuukauden lyhyen kaupan rajoitus on ehdoton. Erityisen painavista syistä voi jäsenyhteisö yksittäistapauksessa sallia rahoitusvälineen luovutuksen kaupankäyntirajoitusta lyhyemmässä ajassa. Poikkeusta ei voida myöntää luovutuksen ja uuden hankinnan välisestä yhden kuukauden rajoituksesta.

4.6 Sijoitustutkimuksesta johtuvat erityiset rajoitukset

4.6.1 Julkistamattomat markkina-, yritysanalyysit ja sijoitustutkimukset

Markkina- ja yritysanalyysit sekä sijoitustutkimukset perustuvat yleisesti saatavilla olevaan informaatioon, joten ne eivät ole sisäpiiritietoa.

Jäsenyhteisön sijoitustutkijat ja muut relevantit henkilöt eivät kuitenkaan saa käyttää markkina- ja yritysanalyysien tietoja omaan tai toisen lukuun eikä neuvoa toista tällaista rahoitusvälinettä koskevassa kaupassa ennen niiden julkistamista.

Tieto julkistettavaksi aiotusta sijoitustutkimuksesta, joka saattaa olennaisesti vaikuttaa tutkimuksen kohteena olevan rahoitusvälineen (liikkeeseenlaskijaa koskeva tutkimus) tai

rahoitusvälineiden (markkinaa tai toimialaa koskeva tutkimus) markkinahintoihin, on sellaista tietoa, jonka käyttäminen etukäteen ennen tutkimuksen julkistamista omaksi tai toisen hyväksi on kiellettyä.

4.6.2 Sijoitustutkimusten laadinnasta ja levittämisestä johtuvat erityiset kaupankäyntirajoitukset

Tämän ohjeen lyhyen kaupan kiellon lisäksi sijoitustutkijoita ja seuraavassa määriteltyjä muita relevantteja henkilöitä sitovat erityiset kaupankäyntirajoitukset koskien sijoitustutkimuksen kohteena olevia rahoitusvälineitä.

Sijoitustutkimuksella tarkoitetaan jakelukanaville tai yleisölle tarkoitettua tutkimusta tai muuta tietoa, jossa suoraan tai epäsuorasti suositellaan tai ehdotetaan yhtä tai useampaa rahoitusvälinettä tai rahoitusvälineen liikkeeseenlaskijaa koskevaa sijoitusstrategiaa (kuten yhden tai useamman rahoitusvälineen hankkimista, pitämistä tai siitä luopumista) tai sisältää näkemyksiä rahoitusvälineiden nykyisestä tai tulevasta arvosta, ja jonka osalta täytyvät seuraavat edellytykset:

1. tutkimusta tai tietoa kutsutaan tai kuvaillaan sijoitustutkimukseksi tai vastaavaksi taikka se on muuten esitetty puolueettomana tai riippumattomana selvityksenä; ja
2. se ei sisällä sellaista henkilökohtaista suositusta, jota asiakkaalle annettuna pidettäisiin sijoituspalvelulaissa tarkoitettuna sijoitusneuvontana.

Kaupankäyntirajoitusten sisältö:

- a. Sijoitustutkijoiden ja muiden relevanttien henkilöiden, jotka ovat tietoisia sijoitustutkimuksen todennäköisestä julkistamisajankohdasta tai sisällöstä, ei ole sallittua käydä omaan tai kenenkään toisen henkilön lukuun (mukaan lukien jäsenyhteisö) kauppaa sijoitustutkimuksen kohteena olevalla rahoitusvälineellä tai siihen liittyvällä rahoitusvälineellä sijoitustutkimuksen laatimisen aikana, eikä sijoitustutkimuksen julkistamispäivänä ja julkistamista seuraavana päivänä. Sijoitustutkimuksen laatimisen aloittamisesta päätetään asianomaisessa sijoituspalveluyhteisössä ja tutkimuksen julkaisemispäivänä pidetään sitä päivää, jolloin tutkimus saatetaan asiakkaiden saataville.
- b. Vaikka kaupankäynnille ei olisi estettä edellä mainitun kohdan (a) perusteella, sijoitustutkijat tai muut sijoitustutkimuksen laatimiseen osallistuneet relevantit henkilöt eivät saa kuitenkaan ryhtyä henkilökohtaisiin liiketoimiin vastoin voimassa olevaa osta tai myy -sijoitussuositusta.

Voimassa olevina suosituksina pidetään sellaisia sijoitustutkimukseen sisältyviä suosituksia, joita ei ole peruutettu ja joiden voimassaolo ei ole päättynyt. Jäsenyhteisön *compliance*-toiminnolla on mahdollisuus myöntää poikkeus tässä kohdassa (b) mainitusta rajoituksesta sellaisissa poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa rahoitusvälineiden myynti on välttämätöntä henkilökohtaisten olosuhteiden perusteella.

4.7 Henkilökohtaisista liiketoimista raportoiminen

Jäsenyhteisöjen säännöissä tulee määrätä siitä, millä tavoin relevantin henkilön tulee raportoida henkilökohtaisista liiketoimistaan.

5 OMIEN TOIMEKSIANTOJEN HOITAMINEN

Tämän ohjeen piiriin kuuluvan henkilön tulee toteuttaa omat rahoitusvälineitä koskevat kauppansa tavanomaisten asiakastoimeksiantojen mukaisesti. Kukaan ei saa itse toteuttaa omaa, lähipiirinsä, tai muun henkilön, jonka puolesta toimii toimeksiantoa suoraan kauppapaikan (säännelty markkina, monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä tai organisoitu kaupankäyntijärjestelmä) kaupankäyntijärjestelmässä. Omien toimeksiantojen toteuttaminen tavanomaisen internet-välityspalvelun kautta on sallittua.

Mikäli jäsenyhteisön relevantti henkilö on jäsenyhteisön asiakkaan kaupassa vastapuolena, on toimeksiantoa hoitavan henkilön toteutettava kauppa, mikäli mahdollista, kaupankäynnissä kauppapaikalla (säännellyllä markkinalla, monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä) ja aina kaupantekohetken markkinahintaan.

Jäsenyhteisön on määrättävä sisäisissä säännöissään siitä, onko jäsenyhteisön kaupankäyntirajoitusten piiriin kuuluvan henkilön käytettävä omissa kaupoissaan oman jäsenyhteisönsä tarjoamaa kaupankäynti- ja säilytyspalvelua, vai voiko kyseinen henkilö käyttää myös muiden palveluntarjoajien kaupankäynti- ja säilytyspalveluita.

6 ERÄITÄ MUITA VELVOLLISUUKSIA

Relevantti henkilö ei saa harjoittaa omaa kaupankäyntiä sellaisella tavalla tai sellaisessa laajuudessa, että kyseisen henkilön henkilökohtainen taloudellinen asema vaarantuu.

Jäsenyhteisö voi omissa sisäisissä säännöissään edellyttää etukäteislupaa relevanttien henkilöiden henkilökohtaisille liiketoimille.

Relevantin henkilön on informoitava lähipiiriään siitä, että relevantin henkilön henkilökohtaisissa liiketoimissa on noudatettava tätä ohjetta ja tämän ohjeen mukaisia rajoituksia.

Tämän ohjeen kiertäminen käymällä kauppaa omaan lukuun muiden henkilöiden tai tahojen nimissä tai minkään välineen tai sopimuksen kautta on hyvän tavan vastaista ja kiellettyä.

7 VALVONTA JA SEURAAMUKSET

7.1 Ohjeesta tiedottaminen

FA suosittelee jäsenyhteisön tiedottamaan asiakkailleen, että jäsenyhteisö on sitoutunut noudattamaan tätä ohjetta.

7.2 Sääntöjen noudattamisen valvonta

Jäsenyhteisö on velvollinen valvomaan tämän ohjeen ja sen perusteella annettujen sisäisten sääntöjen noudattamista ja antamaan tulkintaohjeita. Säännöissä tulee lisäksi määrätä siitä, kuinka sääntöjen rikkomistilanteissa menetellään.

Relevanttien henkilöiden kaupoista tulee pitää rekisteriä. Rekisterillä tarkoitetaan näiden henkilöiden liiketoimia koskevaa tietokantaa, jonka tiedot jäsenyhteisö säilyttää muuttumattomina yleisen tietojen säilyttämistä koskevien velvoitteiden mukaisesti (5 vuotta). Rekisteriä voidaan ylläpitää paperimuodossa, järjestelmiin tallennettuna tai muulla pysyvällä välineellä.

7.3 Sisäisten sääntöjen rikkominen

Mikäli jäsenyhteisön relevantti henkilö rikkoo jäsenyhteisön tämän ohjeen perusteella antamia sisäisiä sääntöjä, jäsenyhteisöllä voi olla oikeus rikkomuksen laadusta riippuen purkaa tai irtisanoa asianomaisen henkilön työ- tai toimitus sopimus.

8 OHJEEN VOIMASSAOLO, TULKINTA JA LISÄMÄÄRÄYKSET

8.1 Voimaantulo

FA:n arvopaperivälitysjohtokunta on hyväksynyt tämän ohjeen 8.6.2018. Ohje tulee voimaan 1.1.2019 ja korvaa aikaisemman FA:n sijoituspalveluja tarjoavien jäsenyhteisöjen kaupankäyntiohjeen. Jäsenyhteisöjen tulee saattaa omat sisäiset sääntönsä vastaamaan tämän ohjeen minimivaatimuksia viimeistään 1.1.2019 mennessä.

8.2 Tulkinta ja lisämääräykset

FA voi antaa tämän ohjeen osalta tarkempia yksityiskohtaisia tulkintoja.

Finanssiala ry
Itämerenkatu 11-13
00180 Helsinki
www.finanssiala.fi

